

Ámos Imre (1907-1944)

Kettős portré, 1935

Olaj, vászon, 80,5x70 cm

Jelezve jobbra lent: Ámos 1935

Kiállítva és reprodukálva:

- A magyar festészet rejtőzködő csodái. Válogatás magyar magángyűjteményekből II. Mű-Terem Galéria, Budapest, 2005. szeptember 10. – október 9., 228.–229. oldal

Kikiáltási ár: 2 800 000 Ft / 10182 EUR

Ámos Imre és Anna Margit (1939)

A kettős portré Ámos Imre életművében festői pályája kezdetétől jelen volt. Ennek a képnek a párhuzama a *Két fej* (1934 – Budapest, Magyar Nemzeti Galéria) és a *Kettős archép* ([*Messzenézők*] 1934 – magántulajdon). 1934–1935 körüli stílusának megfelelően ezen a festményen is tiszta vonalak határolják a formákat, nem a színekkel, hanem a vonalakkal modellál, érzékelteti a tömegeket, az arcjegyeket. Saját arcszínét itt is okkeresre, sötétebbre festette, mint Anna Margitét. Jellegzetes a kissé felfelé tartott, elfordított fej, a nyakba érő szőke haj, az orosz ingnyak. Anna Margit fején az a kis svájci sapka látható, amellyel több ekkoriban készült fényképen is megörökítették.

A két alak egy kis ablakon át néz be a kockás padozatú térbe, melyben vörös szőnyeg vezet az emelvényen álló, csak részben látható karosszékhez. Az ablak előtti gyertyatartó és az Ámos feje felett lebegő lény szakrális jelleget kölcsönöz a képnek. Ez a szakállas, áttetszően megfestett fej és a kohánita áldásra emelt, részben eltakart kéz a zsidó misztika világát, az 1935-ben festett képeinek (például: *Dédnagyanyám tükrre előtt*, 1935 – Budapest, Magyar Nemzeti Galéria) hangulatát idézi. A szakállas, zsidó prófétaalak fejét töviskoszorú övezi, felette glória lebeg, kissé mögötte egy kehely látszik.

A festményt önarcképnek tekinthetjük, amelyen minden részlet saját érzéseinek, gondolatainak kivetítése. Az egyre erősebb kirekesztettséget konkrétan egy másik térbe vágyakozásként ábrázolja; szerelmét, élettársát Anna Margitot szinte önmaga megkettőzéseként festi meg. Saját zsidósághoz, hitéhez fűződő gondolatait a valóságon túli figura képviseli. Ámos Krisztus-hívő zsidónak nevezte magát – s épp a keresztény és a zsidó hitvilág vizuális összekapcsolása az, ami a képet a festő legjobb munkái közé emeli.

Turai Hédi

